

יטמאוהו ויפסלוהו. ומשום כך צריך הטמא לשחוט בסכין ארוכה, כדי למנוע את נגיעתו בקרבן.⁴

וכיון שכל הפסולין כשרים לשחיטה, לפיכך, הרי הן פוסלין את הקרבן במחשבה של

פיגול [אם חישבו בה לאכול את הקרבן חוץ לזמנו או חוץ למקומו], וחל על הקרבן דין פיגול.⁵ כי מאחר וראויים הם לעבודה, הרי מחשבתם היא "מחשבת עבודה". אך בשאר העבודות, שאין הפסולים כשרים לעבוד בהן, אם עבדו בהן וחישבו מחשבת פסול

שאדם זה אינו מטמא כלים, ולכן אין הסכין ששוחט בה נטמאת בנגיעתו בה. או שמדובר באופן שהיה השוחט טמא מת [המטמא כלים], אך הוא שחט בסכין שהיא כלי אבן, העשויה מ"קרומית של קנה", שאין הסכין הזאת מקבלת טומאה.

4. הקשו התוס' [בד"ה ובטמאים], הרי טמא מת אינו רשאי, מדרבנן, להיכנס אפילו למקום ה"חיל", שהוא לפנים מחומת הר הבית, ואורכו עשר אמות, והוא קודם לעזרת הנשים שאורכה עוד מאה ושלשים וחמש אמה. וכמו כן, טמא שרץ אינו רשאי להיכנס לעזרת נשים. וכיצד יתכן שתהיה סכין ארוכה כל כך שישחטו בה? ותירצו, באופן שנטמא בעזרת הנשים, לא החמירו רבנן עליו, ואינו צריך לצאת, ומשנתנו עוסקת באופן זה. אמנם, בקדשי קדשים הנשחטים בצפון, צריך שתהיה סכין ארוכה עשרים ושתיים אמה, כיון שאין פתח בצפון העזרה. ומה שאמרה הגמרא שאין לטמא לשחוט לכתחילה שמא יגע בבשר, היינו בקדשים קלים, אבל בקדשי קדשים אין לחוש לזה, כיון שצריך לשחוט בסכין מאד ארוכה, ובודאי לא יגע בבשר. עוד תירצו, שיכול לשחוט דרך גגין ועליות שלא נתקדשו.

5. בגירסת רש"י שלפנינו לא פירש באיזו מחשבה מדובר. אולם הב"ח גרס "שחטוהו במחשבה חוץ לזמנו וחוץ למקומו". ולכאורה נראה [ממה שלא חילק בין מחשבת אכילה חוץ

לזמנו או מקומו לבין מחשבת זריקת הדם חוץ לזמנו או מקומו], שאף באופן שחישב הזר על זריקה חוץ לזמנה, הרי זה פיגול. כי אף על פי שאין הזר שייך בעבודת הזריקה, מכל מקום, מועילה מחשבתו בשעת שחיטה על הזריקה לפגל בה. וכן כתב המקדש דוד [סימן לג א ד"ה ובאופן], שזר המחשב בעת השחיטה שזרק הדם חוץ לזמנו, פיגול.

והשחיטה מקובצת במנחות [ה ב], הביא את דברי הרגמ"ה, המבאר את דברי הגמרא שם, שאין מחשבה מועילה אלא במי שראוי לעבודה, שאם שחט ישראל או אחד מן הפסולין וחשב עליו לפגל, לא פסלוהו במחשבה. ובאחיזר [סימן כט ה] תמה על כך, שהרי מפורש במשנתנו שכל הכשרים לשחיטה פסולים במחשבה! ולכך כתב, שנראה וודאי, שאם חישוב הזר לאוכלו חוץ לזמנו, נפסל הקרבן בכך. אבל אם חישוב בעת השחיטה, על מנת שהוא עצמו יזרוק את הדם חוץ לזמנו, לא פסלו, כי מאחר וזריקת הזר אינה מתירה את הבשר באכילה, שהרי זריקתו פסולה, הרי שאין מחשבתו על זריקה כזו פסולת, כי זריקה שאינה מתרת את הבשר באכילה, אינה מביאה את הקרבן לידי פיגול.

ובאופן שחישב הזר בשעת שחיטה שהכהו יזרוק את הדם חוץ לזמנו, כתב טהרת הקדש [לעיל כו ב], שלפי המבואר בגמרא לקמן [לו א], לגבי חישוב שיאכלוהו ערלים, שאין מחשבתו מועילה לפסול, כי אין מחשבה מועילה בדבר התלוי באחרים, הוא הדין בזה,